

CAMPANIA PRIVIND CANCERUL

1 mai-31 mai 2020

Proiect de informare și planificare a campaniei

CANCERUL

- Cancerul reprezintă o cauză principală de deces în Uniunea Europeană;
- Boala neoplazică este cel mai adesea diagnosticată la vârste medii și înaintate, dar modificările celulare care conduc la apariția acesteia încep mult mai devreme. Din această cauză nu este exclusă apariția unui cancer la vârste fragede.
- Numărul persoanelor diagnosticate cu cancer este tot mai mare, dar acest aspect reprezintă și o consecință a creșterii speranței de viață.
- Pentru ca populația să fie mai bine informată cu privire la măsurile ce pot fi luate, pentru a diminua riscul de apariție a unei neoplazii, a fost creat Codul European împotriva cancerului.

Magnitudinea problemei de sănătate publică reprezentat de cancer în România în context european și la nivel județean (I)

- Deși Europa cuprinde mai puțin de 10% din populația lumii, pe continent se înregistrează aproape un sfert din cazurile globale de cancer și o cincime din decesele cauzate de acesta. Astfel, în 2018, numărul cazurilor noi de cancer estimat a fost de 3,9 milioane. Dacă tendințele recente vor continua, cifra ar putea crește la circa 4,7 milioane până în 2040. În scopul asigurării îngrijirii optime a pacienților și a creșterii capacității profesioniștilor din domeniul sănătății, dar și pentru a limita impactul cancerului asupra economiei, sunt necesare politici eficiente de sănătate pentru controlul acestei boli.
- În 2015, cancerul a provocat aproximativ 1 320 000 decese în Uniunea Europeană, fiind a doua cauză de mortalitate după bolile cardiovasculare, reprezentând 25% din totalul deceselor.
- În întreg blocul comunitar, rata mortalității cauzată de cancer este mai mare în rândul bărbaților decât al femeilor. În 2015, aproximativ 584 000 de femei și 739 000 de bărbați au decedat din cauza diferitelor tipuri de cancer. Rata mortalității în funcție de vârstă a fost cu 70% mai mare în rândul bărbaților decât în rândul femeilor, media UE fiind de 346 decese/100 000 bărbați, comparativ cu 201 decese/100 000 femei.

Magnitudinea problemei de sănătate publică reprezentat de cancer în România în context european și la nivel județean (II)

- La nivelul UE, cancerul pulmonar continuă să fie cea mai frecventă cauză de deces dintre toate cancerurile în rândul bărbaților (25% din totalul deceselor) și a doua cea mai frecventă în rândul femeilor (după cancerul de sân). În 2015, aproximativ 184 000 de bărbați și 89 000 de femei au murit din cauza acestui tip de cancer. Fumatul rămâne principalul factor de risc pentru această boală. În ultimii 10 ani, rata mortalității prin cancer pulmonar a crescut cu aproape 20% în țările UE, determinată în principal de o creștere a deceselor în rândul femeilor.
- Cancerul colorectal reprezenta a doua cea mai frecventă cauză de deces prin cancer, generând decesul a circa 154 200 persoane în Statele Membre. Rata mortalității cauzate de acest cancer este cu aproximativ 75% mai mare în rândul bărbaților decât în rândul femeilor.
- Cancerul de prostată este a treia cea mai frecventă cauză a deceselor prin cancer în rândul bărbaților (în special în rândul celor cu vârsta peste 65 de ani). În 2015 au fost 75 300 decese, adică 10% din toate decesele prin cancer la bărbați.

Magnitudinea problemei de sănătate publică reprezentat de cancer în România în context european și la nivel județean (III)

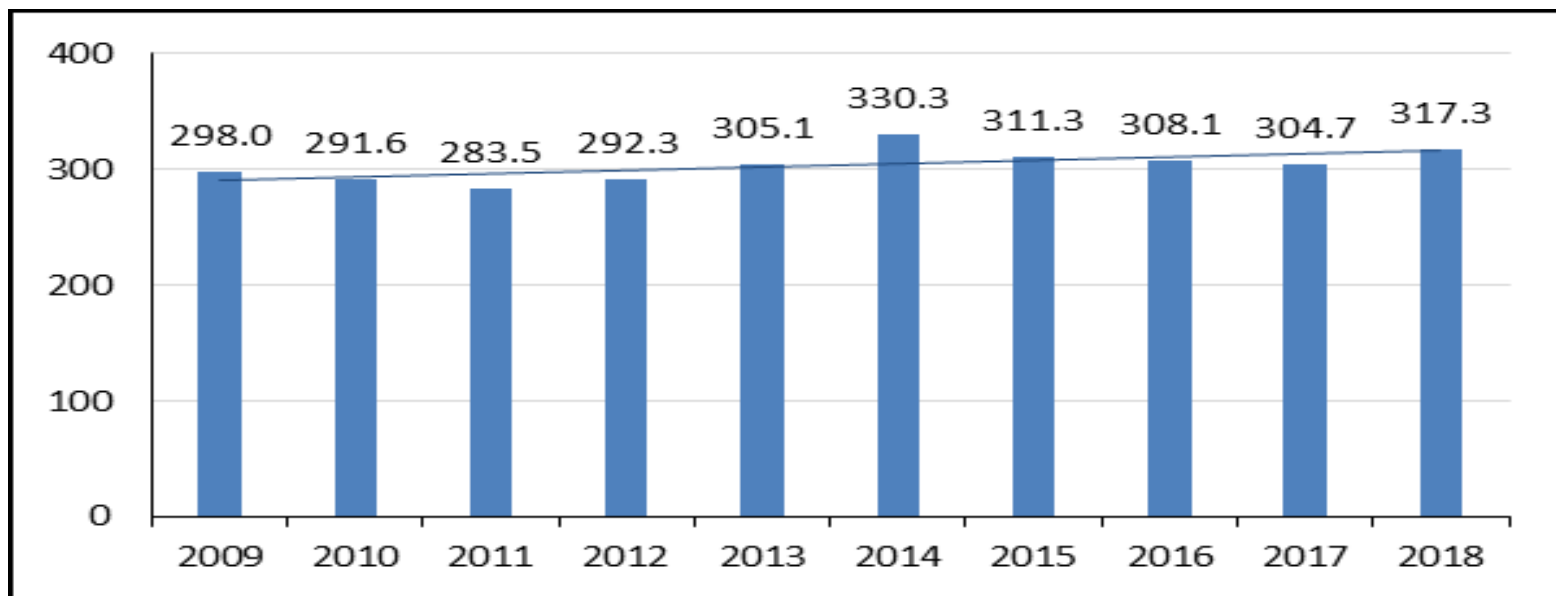
- În România ratele de supraviețuire la cinci ani după tratarea unor forme de cancer precum cancerul de sân, de prostată și de col uterin, sunt mult sub mediile UE.
- Lipsa unui screening sistematic pentru diferite forme de cancer înregistrează un procent scăzut de participare.
- În ceea ce privește screening-ul prin mamografie, în 2014, doar un sfert dintre femeile cu vârsta cuprinsă între 20 și 69 de ani au declarat că au participat la el (comparativ cu media UE de 66%). Doar 6 % dintre femeile din România cu vârsta cuprinsă între 50 și 69 de ani au raportat că au efectuat un screening pentru cancerul de sân în aceeași perioadă (media UE: 60 %) și doar 5% dintre cele cu vârsta cuprinsă între 50 și 74 de ani făcuseră testul pentru cancer colorectal (media UE: 47 %).

România: incidența prin cancer la nivel național și județean

- Numărul cazurilor noi de cancer depistate în cabinetele de oncologie în perioada 2009-2018 a crescut de la 60 693 (2009) la 61 780 (2018), incidența cazurilor de cancer în aceeași perioadă, variind între 298,0‰o locuitori și 317,3‰o locuitori. În intervalul 2009-2018, valorile incidenței prin cancer au oscilat ușor între 57 117 cazuri și rata incidenței 283,5‰o locuitori (cea mai mică valoare înregistrată în 2011) și 65793 cazuri și rata incidenței 330,3‰o locuitori (cea mai mare valoare a ratei și a numărului de cazuri înregistrată în 2014) .

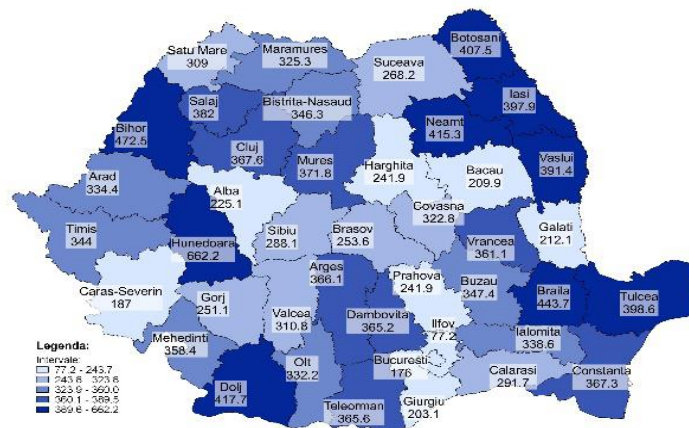
Incidența prin cancer în anii 2009-2018

România: incidența prin cancer la nivel național și județean, 2018

- Rata cea mai mare a incidenței a fost înregistrată în județul Hunedoara (662,2‰00 locuitori), urmat de Bihor (472,5‰00 locuitori), Brăila (443,7‰00 locuitori) și Dolj (417,7‰00 locuitori). În 26 județe rata incidenței a fost peste media pe România (317,3‰00 locuitori), iar în 16 județe valorile au fost sub medie. Datele privind ratele incidenței prin cancer, raportate de cabinetele de oncologie, în anul 2018 față de 2017, arată creșteri ale ratei incidenței prin cancer în județele: Hunedoara - cu 200,2, de la 461,9‰00 locuitori la 662,2‰00 locuitori, Călărași - cu 84,9, de la 206,9‰00 locuitori la 291,7‰00 locuitori, Timiș - cu 72,2, de la 271,7‰00 locuitori la 344,0‰00 locuitori.
- Scăderi mai mari ale ratei incidenței prin cancer au fost în Brașov - cu 76,7, de la 330,3‰00 locuitori la 253,6‰00 locuitori, Caraș-Severin - cu 51,8, de la 238,8‰00 locuitori la 187,0‰00 locuitori și Arad - cu 48,5, de la 382,8‰00 locuitori la 334,4‰00 locuitori. Creșteri ale ratei incidenței în 2018 față de 2017 s-au înregistrat în 25 de județe, iar în 17 județe incidența a scăzut.

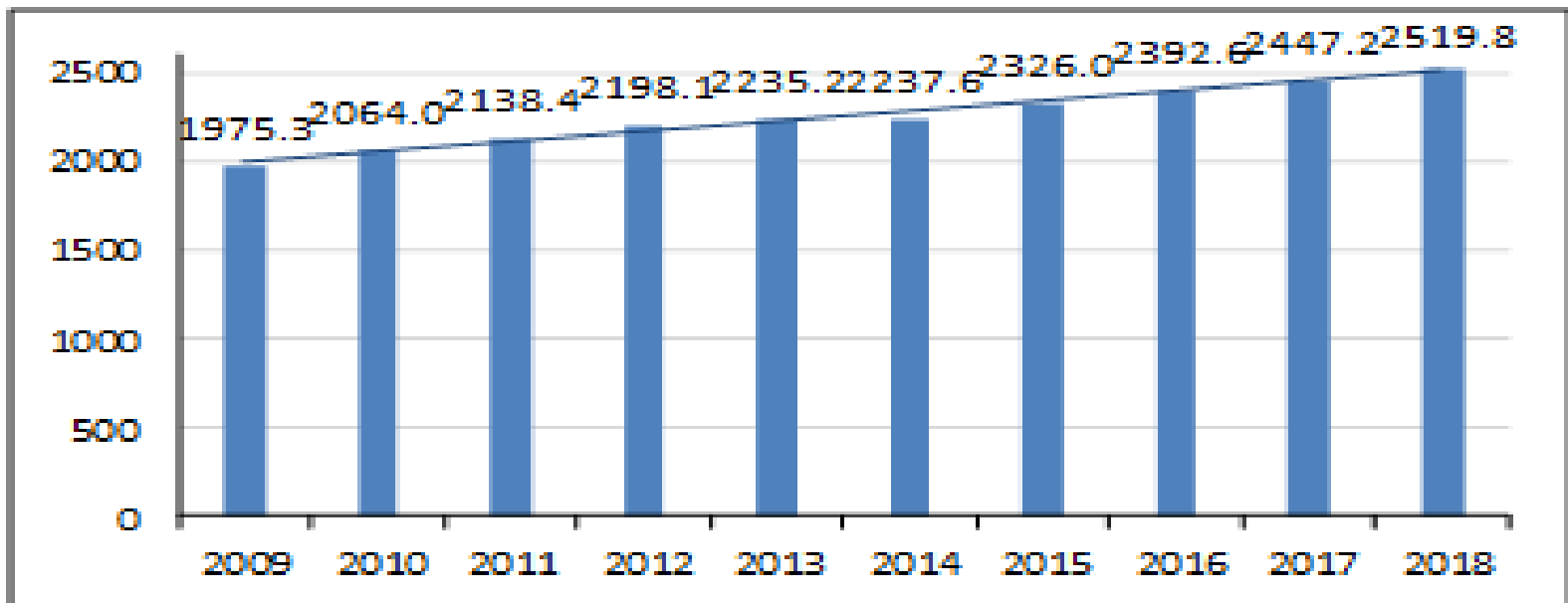

Prevalența prin cancer în România

- Numărul cazurilor de cancer în evidența cabinetelor de oncologie a crescut de la 402 328 (2009) la 490 655 (2018), prevalența variind între 1975,3‰00 locuitori în 2009 și 2519,8‰00 locuitori în 2018. Creșterea a fost permanentă, determinând un trend ascendent. Între 2009 și 2018, au fost înregistrate cu 88 327 mai multe cazuri.

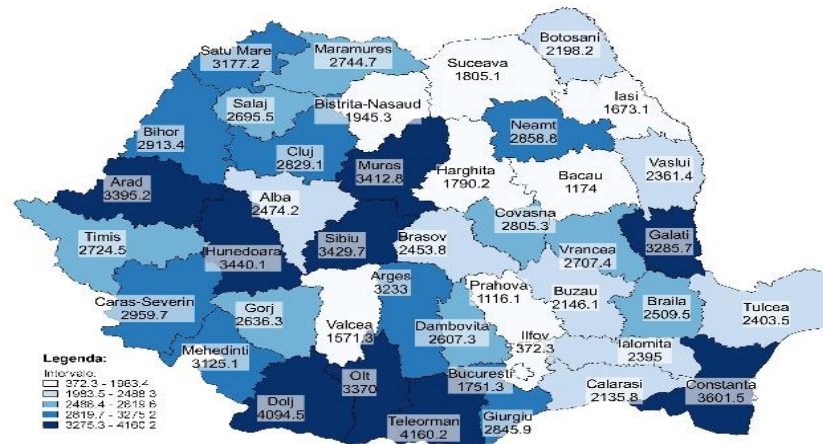
Prevalența prin cancer în România, în anii 2009-2018

Prevalența prin cancer în România în anul 2018

- Conform raportărilor cabinetelor de oncologie, cazurile de cancer în evidență în anul 2018 nu au fost uniform distribuite în profil teritorial. Astfel, județul cu cea mai mică rată a prevalenței prin cancer în 2018 a fost Ilfov (372,3‰00 locuitori), urmat de Prahova (1116,1‰00 locuitori) și Bacău. Rata cea mai mare a prevalenței a fost înregistrată în județul Teleorman (4160,2‰00 locuitori), urmat de Dolj (4094,5‰00 locuitori) și Constanța (3601,5‰00 locuitori). În 24 județe rata prevalenței a fost peste media pe România (2519,8‰00 locuitori), iar în 18 județe au fost valori sub medie.
- Analiza datelor privind ratele prevalenței prin cancer, raportate de cabinetele de oncologie, în anul 2018 față de anul 2017, arată creșteri ale ratei prevalenței prin cancer în județele: Mehedinți - cu 302,0, de la 2823,1‰00 locuitori la 3125,1‰00 locuitori, Hunedoara - cu 301,2, de la 3138,9‰00 locuitori la 3440,1‰00 locuitori, Teleorman - cu 222,1, de la 3938,1‰00 locuitori la 4160,2‰00 locuitori.

CANCERUL DE COL UTERIN

- Spre deosebire de multe alte tipuri de cancer, care afectează în primul rând persoanele mai în vârstă, aproape jumătate din cazurile de cancer de col uterin (CCU) apar între 35 și 55 de ani. În statele membre ale Uniunii Europene (UE-28), s-au înregistrat aproximativ 34 000 de cazuri noi și peste 13000 de decese cauzate de CCU în 2012. Frecvența acestuia este deosebit de mare în multe țări din estul și sudul Europei. În același an, ratele de deces prin CCU au fost de zece respectiv, șapte ori mai mari în România și Lituania, decât în Finlanda și Malta (țările UE cu incidența cea mai redusă). Diferențele extreme sunt cauzate în principal de lipsa unui screening organizat pentru cancerul de col uterin.
- Aproape toate cazurile de CCU sunt cauzate de virusul papiloma uman (HPV), virus cu transmitere sexuală. Acest virus se găsește la peste 90% dintre cancerurile de col uterin (Comisia Europeană, 2018), dar vaccinarea împotriva principalelor tipuri de HPV responsabile de CCU este de așteptat să reducă această incidență.
- În general, dacă un CCU este diagnosticat în stadiu incipient, este posibilă tratarea eficientă a acestuia doar prin intervenție chirurgicală.

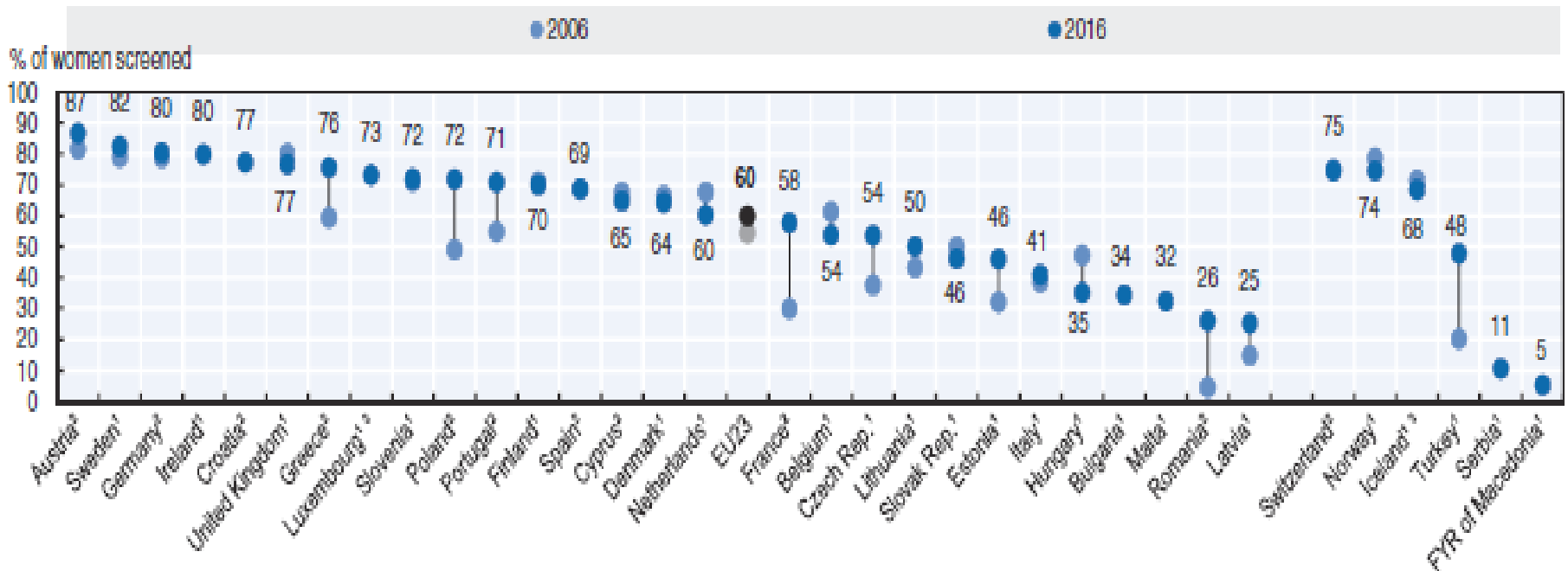
Magnitudinea problemei de sănătate publică reprezentat de cancerul de col uterin în România în context european

- Anual, peste 100 000 de femei din statele UE sunt diagnosticate cu CCU. Acest tip de cancer poate fi prevenit dacă celule precanceroase sunt detectate și tratate.
- În Europa, peste jumătate din țări au implementat programe de screening pentru cancerul de col uterin bazat pe populație, iar majoritatea statelor europene au acum programe naționale de vaccinare împotriva HPV, însă populațiile țintă variază în funcție de dovezile epidemiologice și de nivelul bugetar al sistemului sanitar al fiecărei țări. Vaccinarea pentru băieți este, de asemenea, considerată eficientă.
- OMS recomandă vaccinarea HPV pentru fetele cu vârsta cuprinsă între 9-13 ani.

Screeningul cancerului cervical la femeile cu vârsta între 20 - 69 ani efectuat în Europa 2006 și 2016

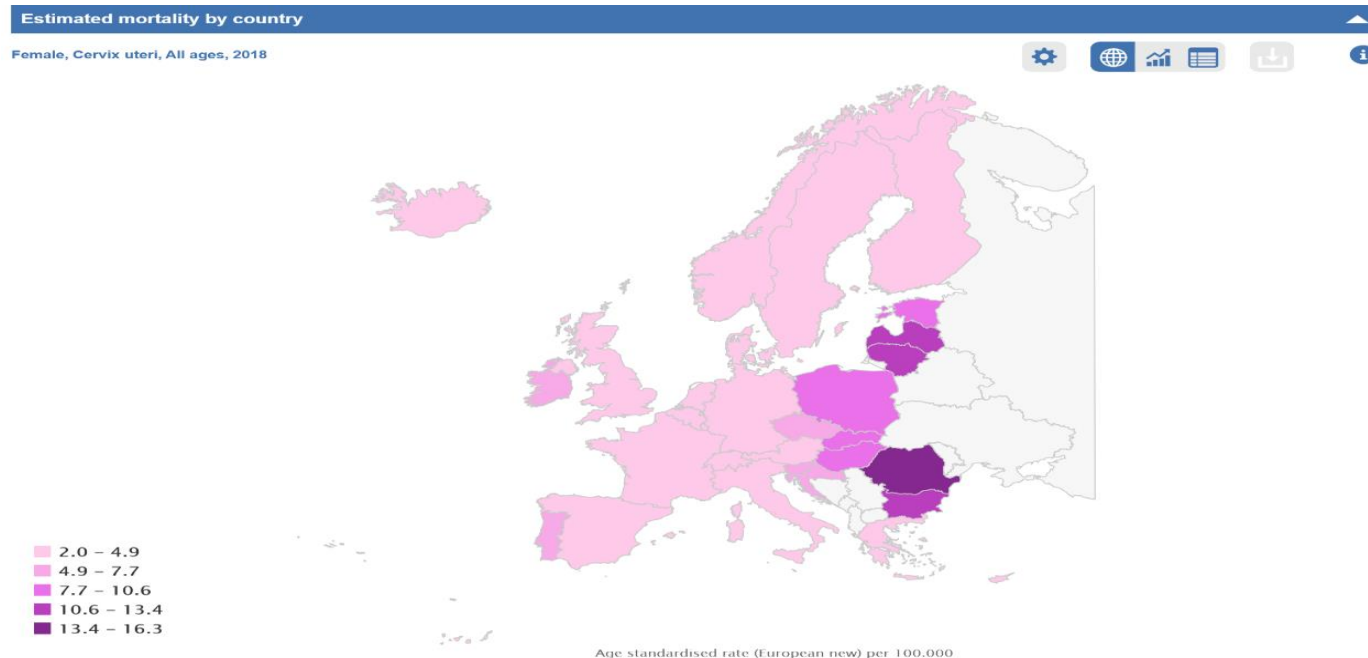
- În ultima decadă, proporția medie a femeilor din țările UE cu vârsta cuprinsă între 20 și 69 ani examinate în ultimii trei ani a crescut de la 54% la 60%. Creșterea a fost substanțială în Franța, unde între 2006 și 2014 proporția aproape s-a dublat. Cu toate acestea, proporția a scăzut în mai multe țări. Aceasta a variat la nivel UE de la aproximativ 25% în Letonia și România la 80% în Austria și Suedia.

UE 2018: Estimarea mortalității cancerului de col uterin (I)

- În privința mortalității prin CCU, cele mai scăzute valori se înregistrau în vestul și nordul UE (2-4,9 decese/100 000 femei, respectiv 4,9–7,7/100 000), în timp ce în est, Letonia, Lituania și Bulgaria (10,6–13,4/100 000), respectiv România (13,4–16,3/100 000) se găsesc în clasele cu cele mai ridicate valori.

UE 2018: Estimarea mortalității cancerului de col uterin (I)

- În 2012 (ultimul an cu date în statisticile internaționale disponibile) România înregistra 7,5% din totalul cazurilor de CCU diagnosticate anual în regiunea EURO OMS, adică 4 343 cazuri noi, incidența fiind de 3,5 ori mai ridicată decât media UE. Se înregistrau 1 909 decese prin CCU, colul uterin situându-se pe locul 3 pe lista cancerelor feminine. CCU era al doilea cel mai frecvent la femeile cu vârsta cuprinsă între 15 și 44 de ani.
- În 2015 procentul mortalității (16,0/100 000 loc) prin cancer cervical în România era mai mare decât media UE în acel an (5,0/100 000 loc) .
- În anul 2018 s-au înregistrat 1467 decese cauzate de tumora malignă a colului uterin, în scădere față de anul 2017 (1560) .
- La nivelul UE, România se afla pe primul loc în privința incidenței (34,9 cazuri noi/100 000 femei) și a mortalității prin cancer de col uterin (14,2 decese/100 000) – ambele standardizate la nivelul blocului comunitar. Rata era de 20 ori mai ridicată decât a Islandei, țara cu cele mai puține decese (0,7/100 000) și de 4 ori mai mare față de media UE (3,5/100 000) .
- Incidențele CCU standardizate la nivel Euro OMS ar fi fost, în ordine descrescătoare: România – 31,51 cazuri noi/100 000 femei, Bulgaria – 27,41, Letonia – 25,01, față de cea mai mică din Malta – 4,21/100 000. Mortalitatea plasează din păcate România iarăși pe primul loc: 11,94 decese/100 000 femei, urmată de R. Moldova – 8,48, Lituania 8,29 și Serbia – 8,15/100 000.
- Estimările bazate pe date disponibile în septembrie 2018 arată că în România CCU a înregistrat o pondere de 8,6% (3 308 cazuri) sub cancerul de colon (11,9%), dar peste cancerul de plămâni (7,2%) sau de uter (6,4%) în timp ce cancerul de sân reprezenta 25% (9 629 cazuri) din totalul cazurilor noi de cancer în rândul femeilor.
- Aceleași estimări privind incidența și mortalitatea standardizate la nivelul UE pentru 10 tipuri de cancer, indică o incidență de 19,5 cazuri noi/100 000 femei, în timp ce mortalitatea prin CCU ar înregistra 8,9 decese/100 000 femei – locul doi după cancerul de sân. Pentru comparație, Portugalia, țara cea mai apropiată socio-cultural de România din vestul UE, prezenta incidența de 8,9 cazuri noi/100 000 și o mortalitate de 2,8 decese/100 000.
- Să remarcăm că cifrele diferă atât din cauza contextului standardizării (global, continental, regional) cât și a metodologiei de calcul menționată mai sus.

CANCERUL DE SÂN

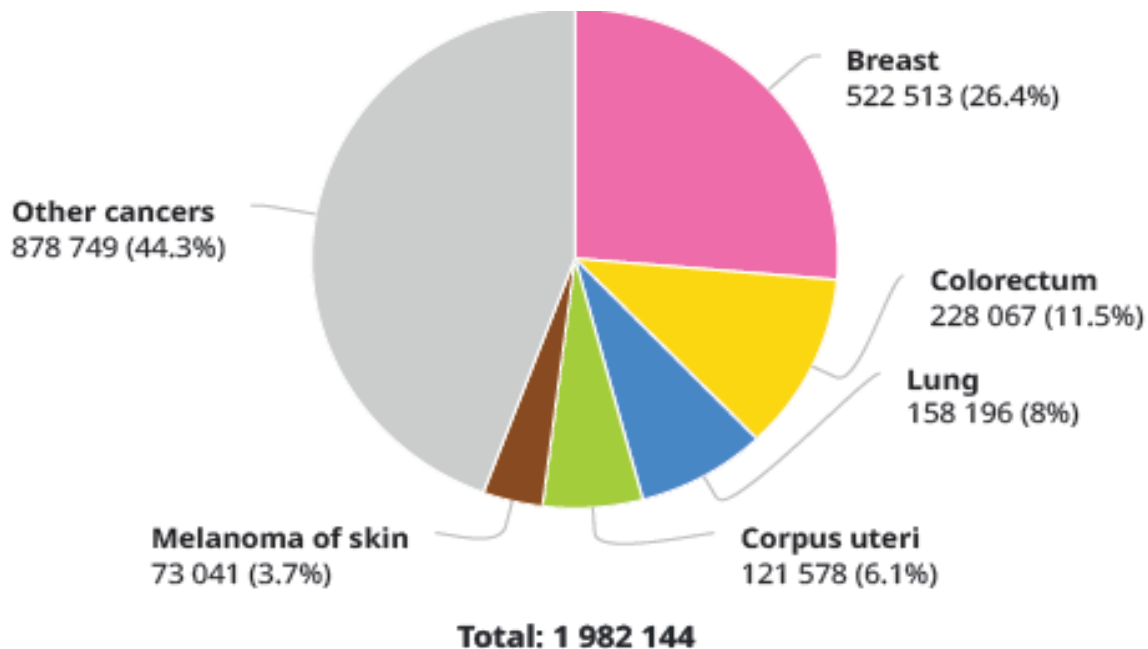
- În Uniunea Europeană, cancerul de sân este cel mai comun tip de cancer și prima cauză de deces prin cancer la femei. La nivelul blocului comunitar se înregistrează anual peste 365 000 de cazuri noi și 91 000 de decese. Estimările arată că 1/10 femei vor fi diagnosticate cu această boală în timpul vieții lor – în principal, femei de vârstă mijlocie și femei în vârstă, femeile mai tinere putând dezvolta, de asemenea, această boală. Cancerul de sân este rar la bărbați.
- Atunci când cancerul de sân este depistat în stadiu incipient, acesta poate fi vindecat prin tratament înainte de a se răspândi la alte organe.
- Șansele de supraviețuire după diagnosticarea cancerului de sân depind foarte mult de tipul de cancer și de stadiul în care boala a fost depistată. Screeningul prin mamografie poate depista cancerul într-un stadiu incipient, sporind astfel șansele de supraviețuire. În UE, numai 1 din 4 femei cu cancer de sân va muri din cauza bolii. Studiile arată că femeile care suferă de cancer de sân depistat la screening au un risc mai mic de deces prin această boală. Participarea în mod regulat la screening poate preveni aproximativ 4 din 10 decese datorate cancerului de sân. Șansele de supraviețuire cresc tot mai mult datorită unei mai bune cunoașteri a bolii și datorită tratamentului îmbunătățit.

Magnitudinea problemei de sănătate publică reprezentat de cancerul de sân în România în context european (I)

În Regiunea Euro-OMS, cancerul de sân înregistra cea mai ridicată proporție (26,4 %) dintre toate tipurile de cancer la femei, cu un număr de 522 513 cazuri noi, mult peste cancerul de colon (11,5%; 228 067 cazuri noi) și cancerul de plămân (8% 158 196 cazuri noi) .

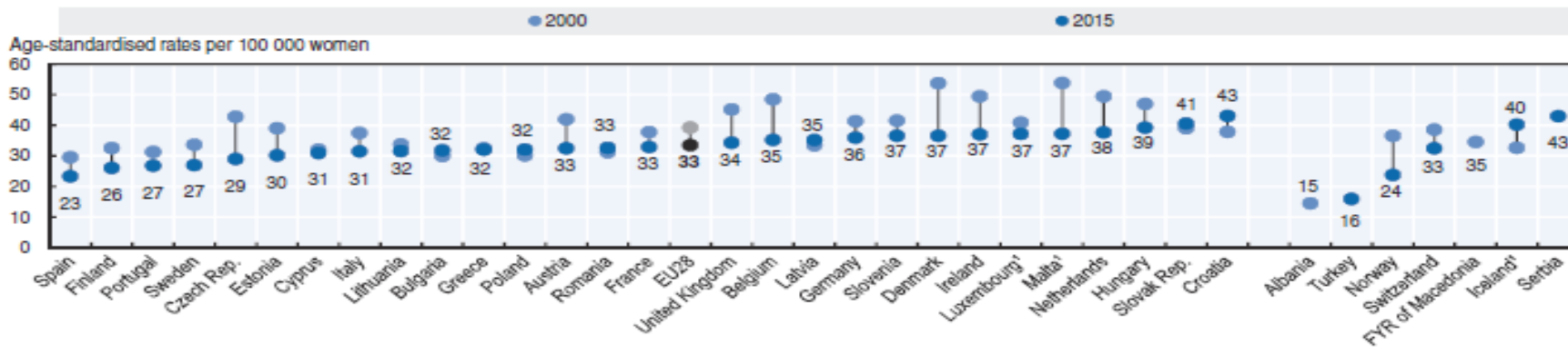
Numărul cazurilor noi de cancer la femeile de toate vârstele în Europa, 2018

Magnitudinea problemei de sănătate publică reprezentat de cancerul de sân în România în context European (II)

- La nivelul UE, în ultimul deceniu, rata supraviețuirii de cinci ani s-a îmbunătățit în medie de la 79% la 83%. Un exemplu îl constituie Cehia, unde supraviețuirea s-a îmbunătățit (81%) după introducerea unui program de depistare a cancerului de sân și a unui program național de control al cancerului implementat la începutul anilor 2000. Rata de supraviețuire a crescut de asemenea puternic în Portugalia (88%), Malta (87%), Danemarca și Regatul Unit (86%), aceste țări având un procent peste media UE (83%). La polul opus Lituania (74%) și România (75%) înregistrau cele mai mici procente privind rata de supraviețuire, în țara noastră aceasta fiind mică tocmai din cauza procentului redus al screeningului mamar efectuat în rândul populației feminine.
- În privința mortalității cauzată de cancerul de sân, aceasta a scăzut în majoritatea țărilor UE, începând cu anul 2000. Astfel, între 2000 și 2015, rata mortalității standardizate cu vârsta a scăzut în medie de la 39 la 33/100 000 femei/an. Reduceri semnificative s-au înregistrat în Danemarca și Malta (de la 55 la 37/100 000 femei/an), deși aceste țări au în continuare o rată de mortalitate ridicată standardizată cu vârsta. Croația este una dintre puținele țări UE în care rata mortalității prin cancer la sân a crescut începând cu anul 2000, fiind în prezent cea mai ridicată din blocul comunitar (43/100 000 femei/an). Spania și Finlanda aveau cea mai mică mortalitate (23, respectiv 26/100 000 femei/an), în timp ce România se încadra în media UE (33/100 000 femei/an).

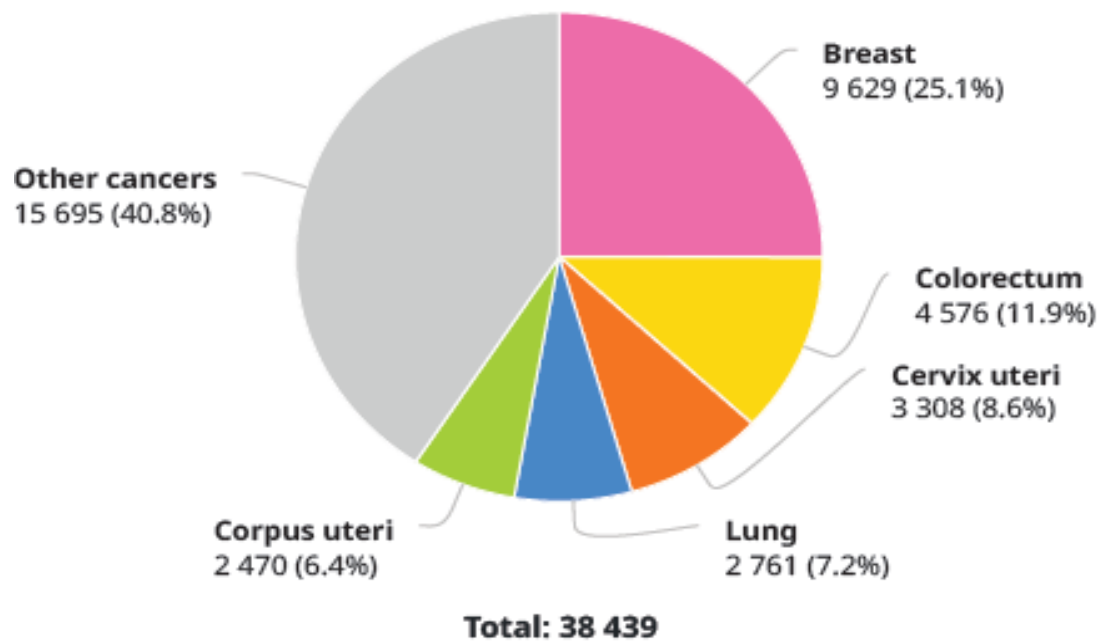
Mortalitatea prin cancer de sân la femei, în Europa 2000 – 2015

România: numărul cazurilor noi de cancer la femeile de toate vârstele, în 2018

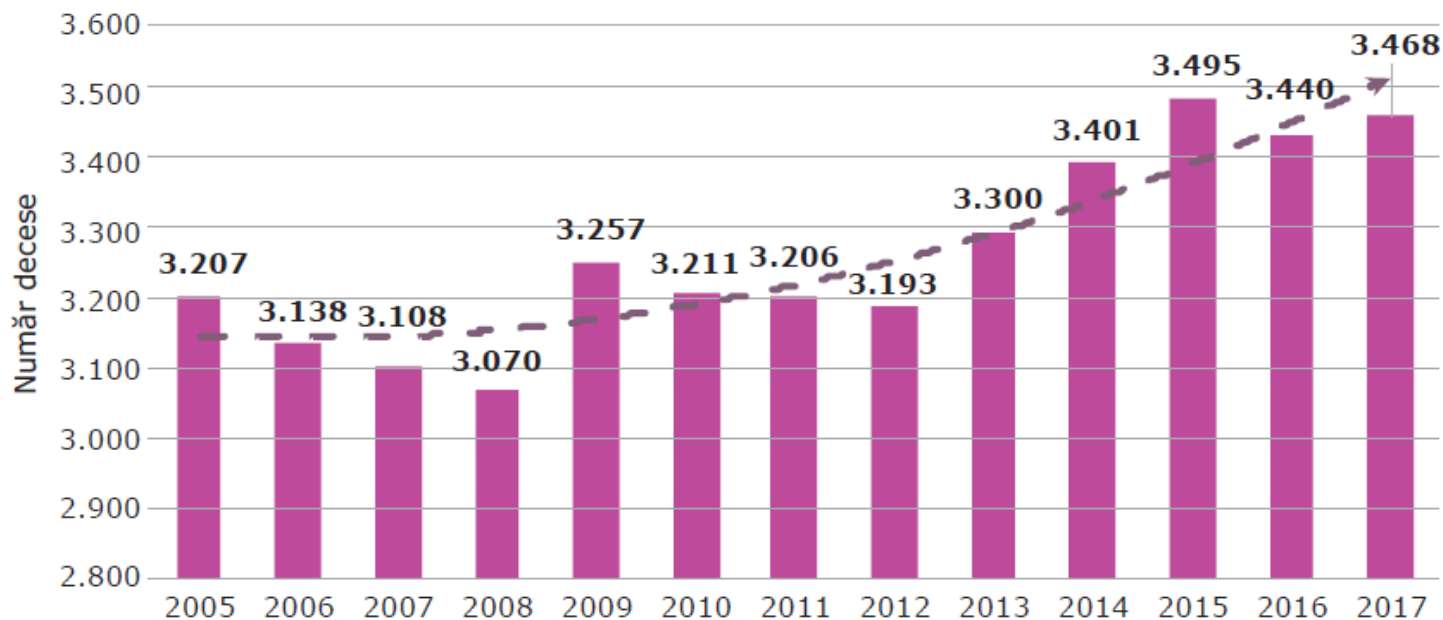
- În România, cancerul de sân ocupa în 2018, prima poziție cu o pondere a cazurilor noi de 25,1% (9 629 cazuri noi), la mare distanță de cancerul de colon (11,9%; 4 576 cazuri noi) și cancerul de col uterin (8,6%; 3 308 cazuri noi).

România: numărul deceselor prin cancer de sân în intervalul 2005-2017

- Privind retrospectiv, dacă între 2005-2012 decesele au avut o distribuție ușor descrescătoare și sinusoidală, numărul acestora a început să crească constant astfel încât, între 2013-2017 valorile au atins aproximativ 3 500 cazuri pe an .

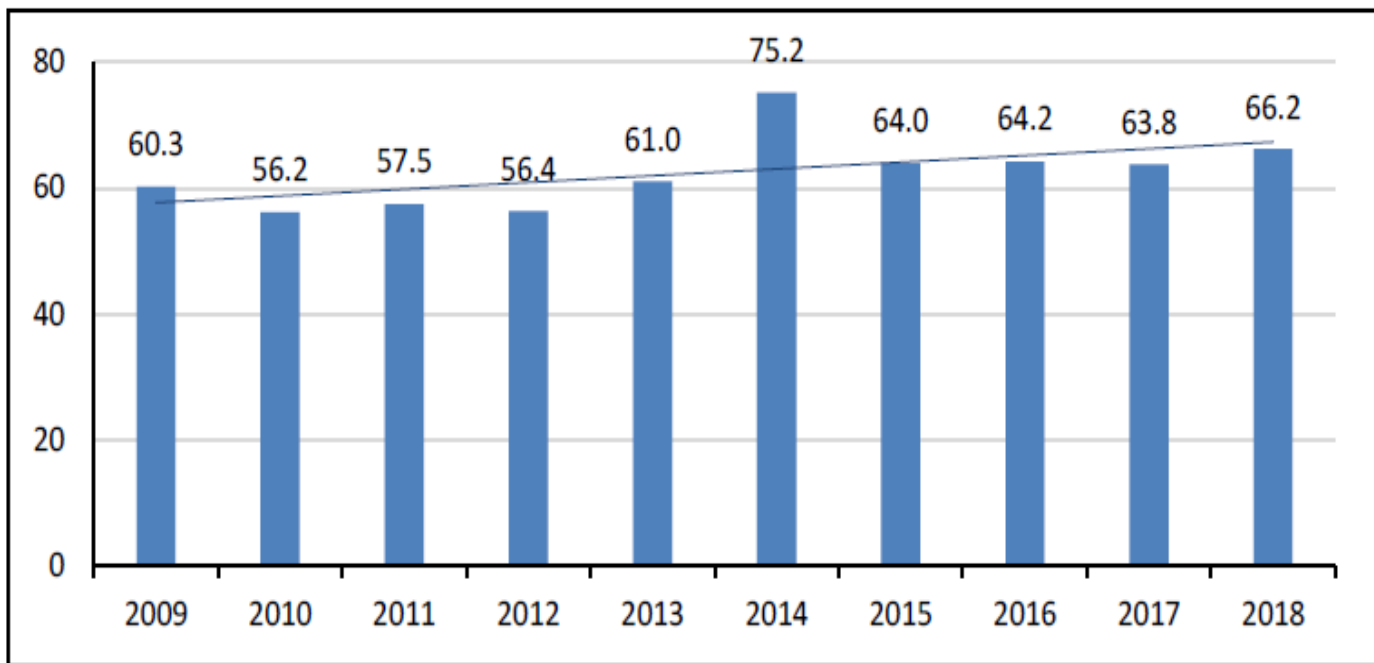

- În România 2016, ponderea femeilor depistate cu cancer de sân a înregistrat cel mai mic procent din UE, dar una din explicații este că în țara noastră procentul efectuării examenului mamografic a fost foarte redus (6%). Incidența cea mai ridicată a fost înregistrată în țări în care screeningul mamar a fost efectuat în procente foarte mari: Suedia (90%), Portugalia (84%), Finlanda și Danemarca (82%). În medie, în Statele Membre, procentul femeilor examinate a crescut de la 54% în 2006, la 58% în 2016.
- Numărul de ani trăiți cu dizabilitate pentru femeile cu cancer de sân, luând în considerare supraviețuirea la cinci și zece ani, este estimat la 36 066 ani. În medie, de la descoperirea unui caz nou de cancer de sân în România se trăiesc aproximativ 5 ani cu dizabilitate.
- O estimare pe 2017 ne-a arătat că în România se pierd 44 458 ani potențiali de viață, iar numărul femeilor care mor anual prematur cu cancer de sân este de 2 779, reprezentând peste 80% din totalul deceselor prin cancer de sân. În România se pierd în fiecare an 224,21 ani /100 000 femei prin cancer de sân. Un procent de aproximativ 6% din totalul anilor de viață pierduți prin deces prematur la femei sunt doar din cauza cancerului de sân, tendința fiind una crescătoare.
- Procentul de supraviețuire la 5 ani de la diagnosticul de cancer de sân este de 77,29%, dar se bazează doar pe cifrele raportate pentru județul Cluj, acestea fiind singurele date referitoare la supraviețuire pentru pacientele cu cancer de sân la nivel național.
- Având în vedere că în acest județ există un centru de referință pentru diagnosticul și tratamentul comprehensiv al cancerului de sân este posibil ca procentul femeilor care supraviețuiesc la cinci ani de la diagnostic să fie mai ridicat decât media națională și mai ales decât procentul de supraviețuire al femeilor care locuiesc, sunt diagnosticate și se tratează în alte județe ale țării, deoarece accesul în timp la servicii complete de diagnostic și tratament fiind esențial în creșterea supraviețuirii în cancerul de sân .

România: incidența prin cancer de sân la femei, în anii 2009-2018

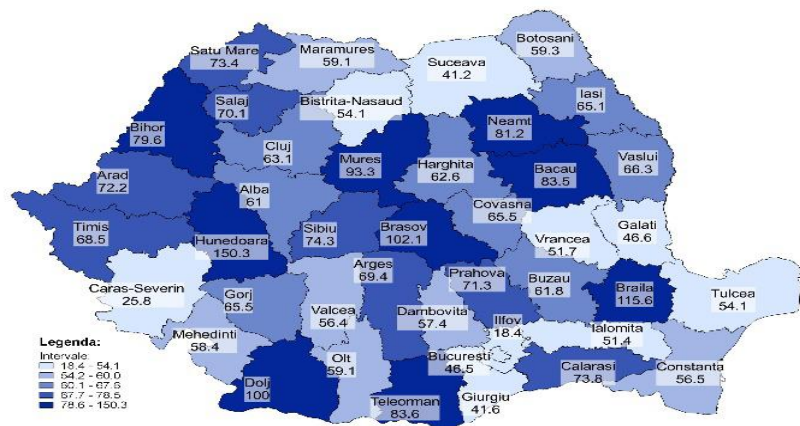
- Numărul cazurilor noi de cancer de sân la femei depistate în cabinetul de oncologie în perioada 2009-2018 a crescut de la 6 303 (2009) la 6594 (2018), incidența cancerului de sân în aceeași perioadă având un trend ascendent, crescând de la 60,3‰00 femei în 2009, la 66,2‰00 femei în 2018.

România: incidența prin cancer de sân la femei la nivel județean, 2018

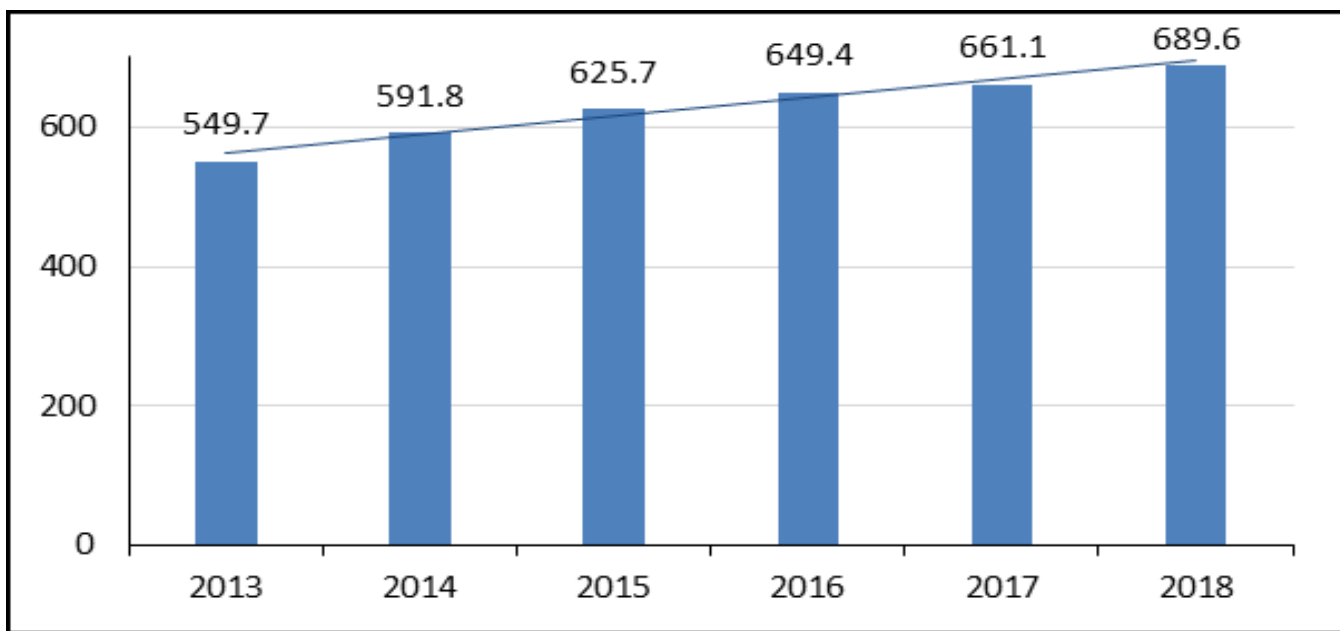
- Rata cea mai mare a incidenței a fost înregistrată în județul Hunedoara (150,3‰00 femei), urmat de Brăila (115,6‰00 femei), Brașov (102,1‰00 femei) și Dolj (100,0‰00 femei). În 18 județe rata incidenței a fost peste media pe România (66,2‰00 femei), iar în 24 județe valorile au fost sub medie. Prin comparație, datele privind ratele incidenței prin cancer de sân, raportate de cabinetele de oncologie, au arătat că în anul 2018 față de 2017, se constatau creșteri ale ratei incidenței prin cancer în județele: Hunedoara - cu 75,0, de la 75,3‰00 femei la 150,3‰00 femei, Călărași – cu 58,8, de la 14,9‰00 femei la 73,8‰00 femei, Timiș - cu 25,5, de la 43,0‰00 femei la 68,5‰00 femei.
- Cele mai mari scăderi ale ratei incidenței prin cancer de sân, raportate de cabinetele de oncologie, au fost Brașov – cu 33,9, de la 135,9‰00 femei la 102,1‰00 femei, Tulcea - cu 24,4, de la 78,4‰00 femei la 54,1‰00 femei, Cluj – cu 18,6, de la 81,7‰00 femei la 63,1‰00 femei. Creșteri ale ratei incidenței declarate de cabinetul de oncologie în 2018 față de 2017 au fost în 21 județe, iar în 21 județe incidența a scăzut.

România: prevalența prin cancer de sân la femei, în anii 2013-2018

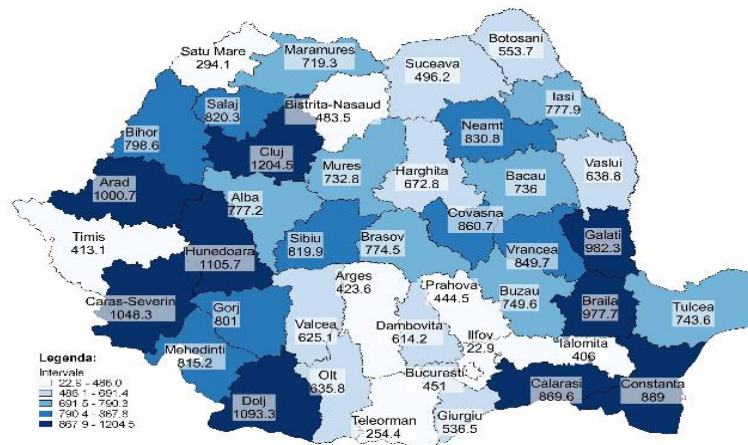
- În privința prevalenței, numărul cazurilor de cancer de sân la femei în evidența cabinetelor de oncologie a crescut de la 56 251 (2013) la 68 664 (2018), prevalența variind între 549,7‰00 femei în 2013 și 689,6‰00 femei în 2018. Creșterea a fost permanentă, reflectând un trend ascendent, astfel că între 2013 și 2018 au fost înregistrate cu 12 413 mai multe cazuri, reprezentând 22,1% mai mult.

Prevalența prin cancer de sân la femei în România, în anul 2018

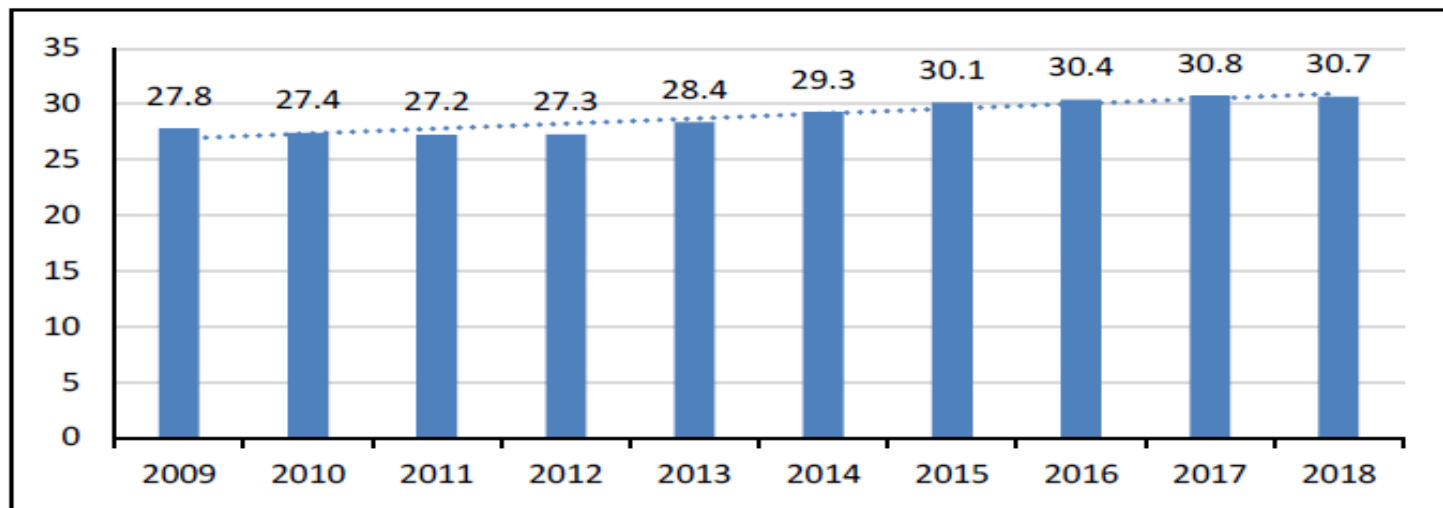
- Conform raportărilor cabinetelor de oncologie, cazurile de cancer de sân la femei în evidență în anul 2018 nu au fost uniform distribuite în profil teritorial. Județul cu cea mai mică rată a prevalenței în 2018 a fost Ilfov (22.9‰00 femei), urmat de Teleorman (254,4‰00 femei) și Satu-Mare (294,1‰00 femei). Rata cea mai mare a prevalenței prin cancer de sân la femei a fost înregistrată în județul Cluj (1204,5‰00 femei), urmat de Hunedoara (1105,7‰00 femei) și Dolj (1093,3‰00 femei). În 25 județe rata prevalenței a fost peste media pe România (689,6‰00 femei), iar în 17 județe valorile au fost sub medie.
- Ratele prevalenței prin cancer de sân la femei, raportate de cabinetele de oncologie, arătau că în anul 2018 față de 2017, s-au înregistrat creșteri ale ratei prevalenței prin cancer de sân la femei în județele: Hunedoara - cu 125,9, de la 979,8‰00 femei la 1105,7‰00 femei, Dolj - cu 74,5, de la 1018,8‰00 femei la 1093,3‰00 femei, Mureș - cu 73,3, de la 659,5‰00 femei la 732,8‰00 femei.

România: mortalitatea prin cancer de sân la femei, în intervalul 2009-2018

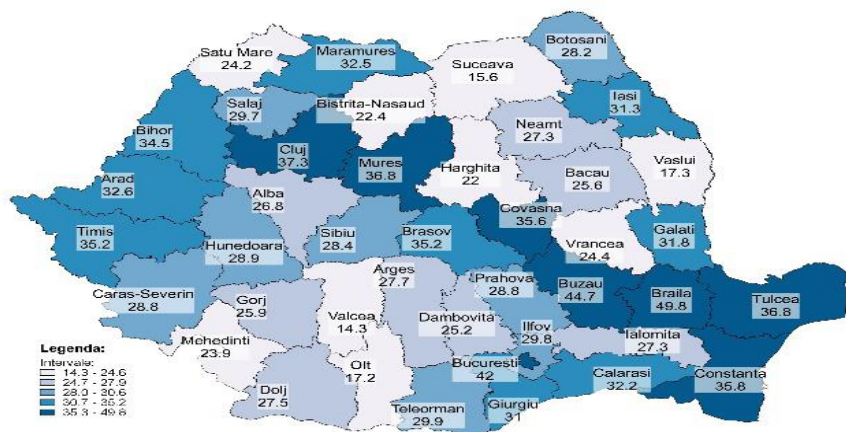
- În anul 2018 au fost înregistrate 3484 decese prin cancer de sân la femei reprezentând o rată a mortalității de 30,7‰00 femei. Decesele prin cancer de sân la femei au avut o pondere de 6,7% din numărul total de decese prin tumori (51 652) și 1,3% din numărul total de decese (263 463).
- Dinamica mortalității prin cancer de sân la femei, în perioada 2009-2018, prezenta un trend ușor ascendent, de la 27,8‰00 femei în 2009 la 30,7‰00 femei în 2018. Cele mai mari valori ale ratei de mortalitate au fost în 2017 de 30,8‰00 femei și o valoare minimă de 27,2‰00 femei în 2011. În restul intervalului valorile au variat ușor de la un an la altul, însă trendul s-a menținut ascendent.

Mortalitatea prin cancer de sân la femei în România, 2018

- Conform datelor INS, distribuția în profil teritorial a deceselor prin cancer de sân la femei, în anul 2018, nu a fost uniformă. Județul cu cea mai mică rată a mortalității în 2018 a fost Vâlcea (14,3‰00 femei), urmat de Suceava (15,6‰00 femei), Olt (17,2‰00 femei) și Vaslui (17,3‰00 femei). Rata cea mai mare a mortalității a fost înregistrată în județul Brăila (49,8 ‰000 femei), urmat de Buzău (44,7‰00 femei), Mun. București (42,0‰00 femei) și județul Cluj (37,3‰00 femei) (Fig 44). În 17 județe rata mortalității a fost peste media pe România (30,7‰00 femei), iar în 25 județe s-au înregistrat rate sub valoarea medie.
- Datele privind ratele mortalității prin cancer de sân la femei în anul 2018 față de 2017, arată creșteri ale ratei mortalității în județele: Covasna cu 9,7, de la 26,0‰00 femei la 35,6‰00 femei, Călărași - cu 7,2, de la 25,0‰00 femei la 32,2‰00 femei și Iași - cu 6,4, de la 25,0‰00 femei la 31,3‰00 femei. Cele mai mari scăderi ale ratei mortalității prin cancer de sân la femei au fost în Olt - cu 11,8, de la 29,0‰00 femei la 17,2‰00 femei, Vâlcea – cu 10,7, de la 25,0‰00 femei la 14,3‰00 femei, Mehedinți - cu 10,2, de la 34,0‰00 femei la 23,9‰00 femei. Comparativ cu 2017, 23 județe au avut creșteri ale ratei mortalității prin cancer de sân la femei în 2018, iar în 19 județe au fost înregistrate scăderi.

➤ **TEMA CAMPANIEI:**

Protejarea sănătății pacienților oncologici în
perioada pandemiei COVID -19

➤ **SCOPUL:**

Conștientizarea persoanelor cu afecțiuni oncologice în ceea ce privește riscurile acestora în cursul pandemiei COVID-19

OBIECTIVE

Informarea pacienților oncologici asupra:

- Vulnerabilității acestora în fața infecției COVID-19
- Măsurilor de prevenție în cursul pandemiei cu noul coronavirus SARS-CoV-2

PERIOADA DE DERULARE A CAMPANIEI

1 mai - 31 mai

➤ **SLOGAN:**

Și un deces prin cancer e prea mult!

Protejează-ți sănătatea ta și a celor din jur!

MESAJELE PRINCIPALE ALE CAMPANIEI

- ❑ Pacienții oncologici sunt grupuri populaționale aflate la risc în contextul pandemiei cu SARS-Cov-2 !
- ❑ Pacienții oncologici necesită măsuri crescute de protecție pentru prevenirea infecției cu noul coronavirus!
- ❑ Dacă ați fost diagnosticat cu o boală oncologică, stați acasă pe cât de mult posibil! Pentru a proteja viața dvs și a celor din jur, renunțați la deplasările care nu sunt absolut necesare în perioada pandemiei cu noul coronavirus!

GRUPUL ȚINTĂ

Pacienții oncologici în contextul COVID-19

POSIBILE ACTIVITĂȚI PENTRU PLANIFICARE

- Standuri IEC tematice în cadrul spitalelor din județ;
- Punerea la dispoziție de materiale IEC (de ex: **postere din pachetul suport pentru campania cu tema Cancer 2020** multiplicare A4) în spațiile de așteptare din cadrul spitalului județean/orășenesc, la cabinetele medicilor de familie, la maternități, în farmacii, alte spații publice protejate cu mare frecvență feminină;
- Dezvoltarea unei pagini tematice pe site-ul DSP pentru mediatizarea evenimentelor locale SEPCCU 2019;
- Intervenții media locală (on-line prin site-ul DJSP, presa scrisă, radio, TV) folosind proiectul de **Comunicat de Presă**.

PARTENERI POSIBILI DE CAMPANIE

- **Parteneri locali:** asociații ale pacienților, ale medicilor de familie, spitalele locale, ONG-uri cu profil de sănătate, media regionale și locale.
- **Filiale locale/regionale ale unor organizații naționale :**
 - Asociația Română pentru Prevenția Cancerului
 - Fundația Liga Română de Cancer
 - Societatea Română de Cancer
 - Federația Asociațiilor Bolnavilor de Cancer din România – filiala județeană
 - Societatea Națională a Medicilor de Familie
 - Asociația Femeilor din România (AFR)
 - ONG-uri cu profil de educație pentru sănătate de cuprindere națională

SUGESTII PENTRU INDICATORII DE MONITORIZARE

- ✓ Nr. evenimente organizate la sediu DSP
- ✓ Nr. alte evenimente publice
- ✓ Nr. persoane (parlamentari, responsabili ai administrațiilor județene și locale, lideri ai societății civile) participanți la evenimentele celebrării campaniei pentru Cancer
- ✓ Nr. instituții partenere angrenate în celebrare
- ✓ Nr. seminarii în școli și universități
- ✓ Nr. materiale grafice distribuite
- ✓ Nr. intervenții finalizate în media locală și/sau regională

Termenul de raportare către CRSP-ul desemnat

- Conform Metodologiei pentru proiectarea, monitorizarea, colectarea și analiza datelor, evaluarea și raportarea implementării campaniilor IEC destinate zilelelor mondiale/europene, conform calendarului pentru anul 2020 și a campaniilor IEC cu teme stabilite pe baza unor priorități de sănătate specifice naționale (elaborată de INSP-CNEPSS).

Informații și contact

doina.nitulescu@insp.gov.ro (Compartiment
Evaluarea și Promovarea Sănătății - CRSP
București)